

Poporul lui Dumnezeu din cetăți

Sabat după-amiază

**Completează și memorează: „Cine are _____ să _____
ce zice bisericilor Duhul.” (Apocalipsa 3:22)**

De pe Patmos, Isus i-a trimis poporului Său, prin Ioan, șapte mesaje. Mesajele acestea au fost adresate inițial bisericilor din Asia din timpul apostolului, dar au fost scrise și pentru toți creștinii din toate secolele.

Dacă le comparăm, observăm că toate aceste mesaje sunt alcătuite din șase părți. În partea introductivă, Isus menționează numele bisericii căreia i se adresează. A doua parte începe cu expresia: „Iată ce zice Cel ce...” și continuă cu diferite caracteristici ale Sale amintite în capitolul 1, în funcție de nevoile particulare ale bisericii în cauză. Dorința Sa este să arate astfel că poate să-i ajute pe credincioși în luptele lor și în situațiile în care se găsesc. Mai departe, Isus laudă biserica și o sfătuiește cum să iasă din dificultăți. La sfârșit, apare un apel de a asculta ce zice bisericilor Duhul și o făgăduință pentru cel ce va birui.

Pe măsură ce vom analiza aceste mesaje, vom observa că Isus a fost capabil să îndeplinească nevoile fiecărei biserici, indiferent de situație și vom căpăta încrederea că El poate să îndeplinească și nevoile noastre.

Al doilea și al șaselea mesaj sunt adresate bisericii din Smirna și celei din Filadelfia. Isus nu a avut pentru ele niciun motiv de mustrare.

Smirna era o cetate frumoasă și bogată, dar și un centru în care închinarea la împărat era obligatorie. Nerespectarea acestei legi putea să ducă la pierderea drepturilor cetățenești, la persecuție și chiar la moarte (până în secolul al IV-lea, creștinismul a fost *religio illicita*).

- 1. Ce legătură există între titlul cu care i Se prezintă Isus bisericii din Smirna și situația ei? Care era starea bisericii? Prin ce încercări o anunță Isus că avea să treacă?**

Apocalipsa 2:8-11

Mesajul către biserica din Smirna este valabil și pentru biserica din epoca postapostolică, perioadă în care creștinii au fost persecutați cu cruzime în Imperiul Roman. Necazul „de zece zile” menționat în Apocalipsa 2:10 indică persecuția de zece ani declanșată de Dioclețian în anul 303 d.Hr. și continuată până în anul 313 d.Hr., când Constantin cel Mare a emis Edictul din Milano, prin care le oferea creștinilor libertate religioasă.

A șasea biserică ce beneficiază de un mesaj din partea lui Isus se găsea în Filadelfia („dragoste frățească”). Cetatea era situată pe ruta comercială imperială ce asigura legătura dintre estul și vestul provinciei. A fost ridicată pentru a fi un centru de promovare a limbii și culturii grecești în zona Lidiei și Frigiei.

- 2. Ce legătură există între titlul cu care Se prezintă Isus bisericii din Filadelfia și situația ei? Ce ne spun cuvintele „ai puțină putere” (vers. 8) despre starea bisericii? Ce făgăduințe îi dă Isus?**

Apocalipsa 3:7-13

Mesajul adresat acestei biserici este valabil și în dreptul marii redeșteptări protestante din secolele al XVIII-lea și al XIX-lea. Biserica din perioada aceasta a lăsat să strălucească lumina pe care a avut-o și a căutat să păzească „Cuvântul lui Isus” (Apocalipsa 3:8). Ea a fost motivată de dorința sinceră de a duce Evanghelia în toată lumea. Ca urmare a demersurilor ei, Evanghelia a avut parte de o răspândire explozivă, cum nu se mai întâmplase de la Cincizecime.

Luni, 14 ianuarie

Mesajul către Pergam

Pergam era centrul de închinare la mai multe zeități păgâne, printre care Asclepios, zeul vindecării, numit și „Salvatorul” și reprezentat prin imaginea unui șarpe. Pelerini de pretutindeni veneau la templul lui pentru a fi vindecați. Pergamul avea un rol de frunte în promovarea închinării la împărat, închinare obligatorie, la fel ca în Smirna. Isus îl numește locul „unde locuiește Satana” și „unde este scaunul de domnie al lui Satana”.

3. Cu ce titlu Se prezintă Isus bisericii din Pergam? Pentru ce calități o apreciază?

Apocalipsa 2:12-15

Înconjurați de păgânism și de temple impozante, creștinii din Pergam se confruntau cu ispite atât din exterior, cât și din interior. Majoritatea lor au rămas credincioși, însă unii, numiți nicolași, erau în favoarea compromisului cu păgânismul, pentru a evita persecuția.

Nicolaiții sunt asociați cu un alt grup de eretici, numiți după Balaam, cel care i-a amăgit pe israeliți pe drumul către Canaan (Numeri 31:16). Aceste două grupări pledau pentru respectarea practicilor păgâne din dorința de a evita neplăcerea prigoanei.

4. Ce recomandări îi dă Isus și ce făgăduințe?

Apocalipsa 2:16,17

Mesajul către biserica din Pergam descrie cu exactitate și situația bisericii de după anul 313 d.Hr. Creștinismul era acum acceptat, însă mulți din biserică au pornit pe calea compromisului. Unii au rămas fermi pe poziție și au fost credincioși Evangheliei, însă secolele al IV-lea și al V-lea au fost martore la declin și apostazie spirituală, biserica luptându-se și pierzând clar bătălia cu ispita compromisului.

Ce înseamnă „să nu lepădăm credința” lui Isus (vers. 13; vezi și Apocalipsa 14:12). Ce ne spune aceasta despre sursa credinței noastre și despre datoria noastră sacră de a o păstra, chiar și sub amenințarea cu moartea sau, poate mai periculos, în fața tendinței de a face „mici” compromisuri?

Martți, 15 ianuarie

Mesajul către Tiatira

Spre deosebire de alte cetăți, Tiatira nu a avut în istoria antică vreo importanță politică sau culturală de care să avem cunoștință astăzi. Dar a fost cunoscută pentru comerț. Cine dorea să facă afaceri sau să obțină un loc de muncă trebuia să facă parte din breslele meșteșugărești. Membrii lor trebuiau să participe la diferitele serbări speciale și la ritualurile din templu, care cuprindeau de regulă practici imorale. Cine nu se conforma era exclus din breaslă și avea de suferit pe plan financiar. Creștinii din această cetate au avut de ales între credincioșie față de Evanghelie și supunere față de cerințele societății în care trăiau.

5. Cu ce titlu li se prezintă Isus creștinilor din Tiatira? Pentru ce calități îi apreciază și ce lucru Îl nemulțumește la ei?

Apocalipsa 2:18-29 _____

Vezi și Daniel 10:6 _____

La fel ca în cazul bisericii din Pergam, amenințarea bisericii din Tiatira o constituia tot compromisul cu păgânismul. Izabela, din nou o trimitere la Vechiul Testament, a fost soția regelui Ahab, care l-a condus pe Israel la apostazie (1 Împărați 16:31-33). Isus o înfățișează ca pe o metaforă pentru decăderea spirituală a bisericii. Creștinii care au acceptat închinarea la idoli cădeau în același păcat ca Israelul din vechime. Situația în care se găsea biserica din Tiatira coincide cu situația generală a bisericii din perioada Evului Mediu. Pericolul nu a venit atunci din exterior, ci de la cei care pretindeau că și-au primit autoritatea de la Dumnezeu. În epoca aceea, locul Bibliei a fost luat de tradiție, preoția lui Hristos a fost înlocuită cu preoția oamenilor și cu moaștele, iar faptele au ajuns mijloc de mântuire. Cine nu se supunea influențelor corupătoare ale instituției bisericii avea parte de persecuție și chiar de moarte. Mai multe secole la rând (vezi Daniel 7:25), Evanghelia a fost aproape pierdută.

Gândește-te la cuvintele din Apocalipsa 2:25: „Numai țineți cu tărie ce aveți până voi veni!” Ce însemnătate au ele pentru noi, atât la nivel colectiv, cât și la nivel personal? Ce am primit de la Isus și trebuie să ținem „cu tărie”?

Miercuri, 16 ianuarie

Mesajul către Sardes

Cetatea Sardes a avut un trecut măreț, însă și-a pierdut prestigiul în perioada romană. S-a bucurat mai departe de bogăție, dar

măreția ei era ancorată mai degrabă în trecut decât în prezent. Fiind ridicată pe vârfului unui deal abrupt, era inaccesibilă. Cetățenii ei se simțeau în foarte mare siguranță în ea și nu au mai asigurat o pază bună.

6. Care sunt cele trei îndemnuri date de Isus creștinilor din Sardes pentru a-și rezolva problema spirituală? Ce relație există între îndemnul Său la veghere și caracteristicile acestei cetăți?

Apocalipsa 3:1-6 _____

_____

Matei 24:42-44 _____

_____

1 Tesaloniceni 5:1-8 _____

_____

Isus recunoaște că unii creștini din Sardes sunt credincioși, însă cei mai mulți sunt morți din punct de vedere spiritual. El nu-i învinuiește de niciun păcat fățiș sau de apostazie (cum îi acuză pe cei din Pergam și Tiatira), dar le reproșează letargia spirituală.

Mesajul către biserica din Sardes este valabil și în dreptul protestanților din perioada de după Reformă, când situația din biserică a degenerat în formalism inert și automulțumire spirituală. Sub impactul curentului tot mai puternic al raționalismului și al secularismului, accentul pe harul mântuitor al Evangheliei și pe devotamentul față de Hristos a scăzut, făcând loc raționalismului și argumentelor filosofice aride. Biserica din perioada aceasta părea vie, dar, în realitate, era moartă din punct de vedere spiritual.

Scrisoarea este valabilă totodată și pentru toate generațiile de creștini. Unii creștini vorbesc în termeni elogiși despre credincioșia lor față de Hristos în experiența lor trecută. Din nefericire, ei nu au prea multe de spus despre experiența lor prezentă cu El. Ei sunt

creștini cu numele și le lipsește religia adevărată a inimii și dedica-rea reală față de Evanghelie.

Ținând cont de marele adevăr al mântuirii doar prin credința în Hristos, ce fapte ale noastre nu sunt „desăvârșite” înaintea lui Dumnezeu? Ce înseamnă aceasta și cum ne putem „desăvârși” faptele înaintea Sa? (Vezi Matei 5:44-48.)

Joi, 17 ianuarie

Creștinii din Laodiceea

Laodiceea, o cetate bogată situată pe o rută comercială importantă, era vestită pentru producerea de lână, pentru băncile ei (în care era mult aur) și pentru școala de medicină care producea un unguent pentru ochi. Prosperitatea i-a făcut pe cetățenii ei mulțumiți de ei înșiși. În jurul anului 60 d.Hr., orașul a fost distrus de un cutremur, însă locuitorii au refuzat ajutorul Romei, susținând că aveau tot ce le trebuia. Cetatea nu dispunea de o sursă de apă proprie și depindea de un apeduct care transporta apă din izvoarele termale din Hierapolis. Traseul fiind lung, apa ajungea la ea căldică.

7. Identifică asemănările dintre particularitățile cetății și evaluarea pe care i-o face Domnul bisericii de acolo. De care spirit al locuitorilor ei s-au molipsit și creștinii din Laodiceea?

Apocalipsa 3:14-17 _____

_____

_____

Osea 12:8 _____

_____

Isus nu i-a muștrat pe creștinii din Laodiceea pentru vreun păcat grav, pentru erezie sau apostazie. Problema lor era mai curând mulțumirea cu starea spirituală existentă, care ducea la letargie. La fel ca apa care ajungea în cetate, nu erau nici reci, nici fierbinți, ci

doar căldicei. Pretindeau că sunt bogați și că nu aveau nevoie de nimic, dar erau săraci, goi și incapabili să-și vadă starea spirituală.

Biserica din Laodiceea ilustrează foarte bine starea spirituală a bisericii de la sfârșitul istoriei pământului. Vezi legătura puternică a pasajului cu Apocalipsa 16:15, unde se vorbește despre pregătirea pentru criza finală. Ultima biserică avea să existe în vremuri de mari tulburări politice și religioase și urma să se confrunte cu provocări nemaîntâlnite în generațiile anterioare. Biserica din Laodiceea este mulțumită de sine și are de luptat pentru o credință adevărată. Avertizarea lui Isus este valabilă pentru cei de atunci și pentru noi toți.

Isus îi asigură pe laodiceeni că îi iubește, că nu îi va abandona și încheie spunând că El stă la ușă și bate (vers. 19,20), imagine inspirată din Cântarea cântărilor 5:2-6. Cine îi deschide va avea parte de o cină specială cu El.

Ce sfat le-a dat Isus laodiceenilor, deci și nouă, celor de astăzi? Ce simbolizează aurul, haina albă și alifia pentru ochi (1 Petru 1:7; Isaia 61:10; Efeseni 1:17,18)?

Vineri, 18 ianuarie

Un gând de încheiere

Cele șapte mesaje indică declinul spiritual al celor șapte biserici. Biserica din Efes a fost credincioasă, dar și-a pierdut dragostea din-tâi. Bisericile din Smirna, Pergam și Filadelfia au fost credincioase; doar câțiva membri făceau excepție. Tiatira a cunoscut două etape în credințioșia ei față de Hristos. Biserica din Sardes a avut o problemă foarte gravă. Majoritatea apartenenților ei erau în conflict cu Evanghelia și doar puțini au rămas credincioși. Biserica din Laodiceea era într-o stare atât de deplorabilă, încât nu avea nimic bun pentru care să fie apreciată.

La finalul fiecărui mesaj, Isus le face diferite promisiuni celor care acceptă sfaturile Lui. Se observă însă un fapt interesant: numărul pro-

misiunilor este proporțional cu declinul spiritual al bisericilor. Astfel, începând cu Efesul, care primește o singură făgăduință, fiecare biserică din șirul celor șapte cunoaște un declin spiritual mai mare decât cea anterioară, dar primește mai multe făgăduințe. La final, biserica din Laodiceea primește una singură, dar și pe cea mai mare: să stea alături de Isus pe scaunul Lui de domnie (Apocalipsa 3:21).

Studiu suplimentar: *Faptele apostolilor*, cap. 57, „Descoperirea”.

BIBLIA ȘI CARTEA ISTORIA MÂNTUIRII – STUDIU LA RÂND

Biblia: Exodul 34 – 40

1. Când își puna Moise marama pe față?
_____
2. Prin ce expresie sunt caracterizate persoanele care au adus daruri pentru sanctuar?
_____
3. De la câți oameni s-a strâns darul de o jumătate de siclu?
_____
4. Ce a făcut Moise după ce a constatat că toate lucrările sanctuarului fuseseră făcute conform cerințelor?
_____

Istoria mântuirii, cap. 47

5. Ce anume erau date la o parte prin învățăturile lui Luther?
_____
_____

Partea I: PRIVIRE GENERALĂ

Textul-cheie: Apocalipsa 3:21

Pasajul studiat: În acest studiu, vom continua să analizăm mesajele către cele șapte biserici (Apocalipsa 2:8 – 3:22).

Introducere: Studiul acesta ia în discuție mai întâi mesajele către Smirna și Filadelfia. Apoi, abordează mesajele către Pergam, Tiatira, Sardes și Laodiceea, în ordinea în care apar ele în text.

Temele studiului:

I. Prezentarea celor șapte biserici

Cele șapte biserici sunt prezentate într-o formă literară numită chiasm, tipic ebraică (pentru detalii, vezi comentariul).

II. Încurajare în necaz

În mesajele către cele șapte biserici, se înregistrează un declin spiritual progresiv de la o biserică la alta și o creștere proporțională a promisiunilor, atât ca număr, cât și ca valoare.

III. Cea mai mare extindere a creștinismului și consecințele ei astăzi

Mesajul către Filadelfia anunța o perioadă de mare extindere misionară. Însă extinderea aceasta includea aspecte care au așezat creștinismul actual într-o poziție de defensivă.

IV. Mesajul către Tiatira, diferit de celelalte

Bisericile în general cunosc un declin spiritual. Acest fapt se observă în mesajele către Efes, Pergam și Sardes. Însă mesajul către Tiatira iese din acest tipar din mai multe puncte de vedere.

V. Laodiceea și perioada finală a istoriei lumii

Dovezile textuale susțin ideea că Laodiceea reprezintă biserica de la încheierea istoriei creștine.

Aplicația pentru noi: Includerea Izabelei în mesajul către Tiatira îi invită pe participanți să mediteze la rolul celor patru femei din Apocalipsa. Totodată, adventiștii de ziua a șaptea sunt invitați să aplice la viața lor mesajul către Laodiceea.

Partea a II-a: COMENTARIU

Mesajele către cele șapte biserici au o structură comună, tipică scrierilor antice.

- 1) Isus Se adresează fiecărei biserici pe nume.
- 2) Apoi Se prezintă fiecăreia cu o caracteristică amintită în capitolul 1.
- 3) Analizează punctele tari și punctele slabe ale fiecăreia.
- 4) Îi oferă sfaturile corespunzătoare.
- 5) Îi adresează un apel de a asculta ce zice Duhul.
- 6) La final, se atașează promisiuni pentru cei biruitori. Începând cu Tiatira, elementele cinci și șase apar în ordine inversă în mesaj.

Temele principale ale studiului 3 pe larg:

I. Prezentarea celor șapte biserici

Cele șapte biserici sunt prezentate printr-o figură de stil specifică gândirii ebraice, care poartă numele de „chiasm” (denumire provenită de la litera grecească X, pronunțată „chi”) și constă în reluarea în ordine inversă a două cuvinte sau expresii, aproximativ după formula alăturată:

A
B
C
B'
A'

Scriitorii creează un chiasm atunci când revin la finalul textului asupra punctului de la care au pornit. Primul element al chiasmului este corelat cu ultimul, al doilea element cu penultimul și tot așa, punctul culminant fiind atins la mijloc, nu la final. Și sfeșnicul cu șapte brațe poate fi privit ca având, într-un anume sens, o formă asemănătoare.

Scrisoarea către Smirna (scrisoarea a doua) are multe aspecte în comun cu scrisoarea către Filadelfia (scrisoarea a șasea); ambele transmit un mesaj pozitiv. Scrisoarea către Pergam (scrisoarea a treia) și cea către Sardes (scrisoarea a cincea) se adresează unor biserici aflate în declin profund. Mesajul către Tiatira (biserica a patra și cea din mijloc) este de două ori mai lung decât celelalte și diferă de toate celelalte (vezi punctul IV de mai jos). Rezultă de aici că și prima și ultima scrisoare (cea către Efes și cea către Laodiceea) se corelează. Aceasta înseamnă că și Laodiceea, la fel ca Efesul, suferă de lipsă de dragoste.

II. Încurajare în necaz

Când privim cele șapte biserici în ansamblu, remarcăm un declin de la una alta și o înăsprire a muștrărilor adresate de Isus. Bisericile din Efes și din Smirna sunt credincioase, Efesul având o singură deficiență – lipsa

de dragoste. Însă, pe măsură ce trecem de la un mesaj la altul, observăm că starea bisericilor se înrăutățește de la Pergam la Sardes și apoi la Laodiceea, în dreptul căreia Isus nu găsește niciun lucru de apreciat. În ce privește Filadelfia, deși mesajul către ea este pozitiv, biserica este mult mai slabă decât Smirna. În mesajul către Efes, Isus îi cere bisericii insistent să se pocăiască. Laodiceea îl face pe Isus să vrea să o verse din gură. Imaginea aceasta sugestivă transmite o mustrare severă.

Însă mustrarea aceasta face loc celei mai încurajatoare părți din mesajele către cele șapte biserici. Prima biserică primește o promisiune (pomul vieții), a doua, două (cununa vieții și scutirea de a doua moarte), a treia, trei (mana ascunsă, piatra albă, un nume nou), a patra, patru; a cincea, cinci, a șasea, șase. Fiecare primește mai multe promisiuni decât biserica anterioară, iar ultima, Laodiceea, o primește pe cea mai mare din toate: să stea împreună cu Isus pe tronul Lui.

Cu cât declinul bisericii este mai mare, cu atât mustrarea lui Isus este mai aspră și cu atât făgăduințele Sale se înmulțesc. Cu cât starea ei este mai rea, cu atât harul și puterea manifestate de Dumnezeu sunt mai mari. Cu cât sunt mai dificile problemele cu care te confrunți, cu atât mai puternic este harul lui Isus Hristos. Mesajul acesta este la fel de clar pentru noi astăzi ca și pentru credincioșii de altădată.

III. Cea mai mare extindere a creștinismului și consecințele ei astăzi

Studiul menționează că mesajul către Filadelfia se aplică mării re-deșteptări protestante din secolele al XVIII-lea și al XIX-lea. Redesteptarea aceasta a motivat biserica să ducă Evanghelia în toată lumea. Rezultatul a fost cea mai mare expansiune a creștinismului de la Cincinnati și până atunci.

Expansiunea aceasta a avut însă și o parte întunecată. Demersurile misionare s-au suprapus frecvent cu expansiunea colonialistă a civilizației occidentale în plan economic și politic. Ca urmare, creștinismul a ajuns să fie privit de multe popoare care aveau alte religii ca o unealtă a imperialismului apusean și nu ca o mișcare care caută cu modestie și smerenie să facă viața altora mai frumoasă. Atitudinea aceasta este tot mai prezentă până și în zonele lumii majoritar „creștine”. În general vorbind, creștinismul se găsește astăzi într-o poziție de defensivă. În acest context, manipularea sau implicarea politică de orice tip din par-

tea bisericii este încadrată în stereotipurile create. Mesajul Evangheliei nu mai poate conta pe suportul politic și economic pentru a avea succes. El trebuie să se întoarcă la planul inițial al lui Isus, al puterii Sale care „în slăbiciune este făcută desăvârșită” (2 Corinteni 12:9).

IV. Mesajul către Tiatira, diferit de celelalte

În general, așa cum aminteam mai devreme, bisericile din Apocalipsa înregistrează un declin spiritual. Declinul este vizibil în mesajele către Efes, Pergam și Sardes. Mesajul către Tiatira iese însă din tiparul structural al mesajelor anterioare din mai multe puncte de vedere. În primul rând, este de două ori mai lung decât fiecare dintre celelalte șase. Lungimea lui reflectă rolul său din centrul chiasmului și lunga perioadă de persecuție din istoria creștină pe care o reprezintă această biserică. În al doilea rând, Tiatira este singura biserică ai căror credincioși sunt numiți „rămășiță” (Apocalipsa 2:24, „tuturor celorlalți”, adică „restul”; în greacă, *loipois*), dovadă că Dumnezeu a avut urmași credincioși chiar și în această perioadă întunecată.

În al treilea rând, Tiatira este singura biserică despre care Isus spune că faptele ei de pe urmă „sunt mai multe decât cele dintâi” (vers. 19). Dacă celelalte biserici au intrat în declin sau au stagnat, Tiatira făcea progrese. Fiind plasat în centrul istoriei celor șapte biserici, mesajul acesta pozitiv ne transmite ideea că Dumnezeu îi scoate pe oameni din apostazie și că, prin mesajele ulterioare, pregătește biserica pentru venirea lui Isus. Dacă Satana îi acuză pe credincioși ca să-i descurajeze și să le distragă atenția, Isus și Duhul Sfânt îi mustră ca să-i încurajeze și să-i vindece.

V. Laodiceea și perioada finală a istoriei lumii

În general, adventiștii de ziua a șaptea consideră că mesajul către Laodiceea se aplică în mod special la biserica lor. Cea mai bună dovadă în acest sens este relația dintre Apocalipsa 3:18 și Apocalipsa 16:15. Niciun alt text biblic nu conține cele patru cuvinte-cheie din ambele pasaje: „să vezi/să se vadă” (greacă, *blepô*), „haine/hainele” (greacă, *himation*), „rușinea” (greacă, *aischunê*, *aschêmosunê*) și „golicunii/gol” (greacă, *gumnotês*, *gumnos*). Asemănarea aceasta este frapantă. În toiul bătăliei de la Armagedon (Apocalipsa 16:14-16), apare un apel la vigilență în cuvintele adresate Laodiceei (vers. 15; compară cu Apocalipsa 3:18). Aceasta este o dovadă că Laodiceea este ultima biserică din istoria lumii.

Partea a III-a: APLICAȚIA PENTRU NOI

1. *Câte femei sunt menționate în cartea Apocalipsa și ce contribuție au ele la mesajul cărții?* În Apocalipsa sunt descrise patru femei. Două sunt personaje pozitive, iar celelalte sunt negative. În ordinea apariției, prima este Izabela, principala opozantă a credincioșilor din Tiatira (Apocalipsa 2:20-23). A doua este femeia credincioasă din Apocalipsa 12 (Apocalipsa 12:1,2,5,6,14-17). A treia este desfrânata Babilon (Apocalipsa 17:1-7,16). A patra este mireasa Mielului (Apocalipsa 19:7,8). Toate patru au o relație, fie pozitivă, fie negativă, cu biserica. Izabela, împotrivoarea din Tiatira, o prefigurează pe desfrânata Babilon, care este îmbrăcată în culori asemănătoare cu cele ale veșmintelor marelui-preot (Apocalipsa 17:4), dar poate reprezenta și biserica medievală. Opoziția față de Hristos poartă de multe ori o mască creștină!

Femeia din Apocalipsa 12 îi reprezintă pe credincioși de-a lungul istoriei. Mireasa Mielului din Apocalipsa 19:7,8 îi reprezintă pe credincioșii lui Dumnezeu de la sfârșitul istoriei. De aici reiese logic că femeia din Apocalipsa 17 îi reprezintă pe toți opozanții lui Dumnezeu și mai cu seamă puterile religioase unite cu puterile laice pentru a forma Babilonul din timpul sfârșitului. În Apocalipsa, „femeia” îi reprezintă pe cei care se declară urmași ai lui Hristos, doar că unii sunt sinceri, iar alții nu.

2. *Cum pot să aplici adventiștii în viața lor mesajul din Apocalipsa 3:18-21?* Aurul poate exprima valoarea pe care o avem în ochii lui Dumnezeu, dar și credința care a trecut printr-un proces de rafinare și purificare. Haina albă reprezintă neprihănirea lui Hristos care ne este oferită în dar. Alifia pentru ochi reprezintă discernământul spiritual prin care ne recunoaștem nevoia după Hristos.

Isus aplică disciplina când este necesar (Apocalipsa 3:19), dar nu forțează pe nimeni să-L urmeze. El ne cheamă cu bunătate, ne lasă să decidem (vers. 20) și ne promite că El Se va ține de cuvânt. Dacă ne identificăm cu El în moartea și învierea Sa (Apocalipsa 3:21; 5:5,6), vom sta împreună cu El pe tronul Său. Pentru Dumnezeu avem o valoare infinită.

3. *Ce încurajare găsim în faptul că mulți creștini de odinioară l-au rămas credincioși lui Dumnezeu deși au trăit într-un mediu dominat de idolatrie sau de necredință?*